

DRAUGAS

PERIODICALS
May 21, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖS - MAY 21, 1999

*****MIXED ADC 606
5183 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/20/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr.99
Kaina 50 c.

Kas dirbs būsimaime ministrų kabinete?

Vilnius, gegužės 20 d. (BNS) — Iki birželio 2 dienos paskirtasis premjeras Rolandas Paksas turi pristatyti Seimui naujojo ministrų kabineto sudėtį.

Oficialiai R. Paksas dar nėra įvardinęs nė vieno kandidato į ministrus, tik pareiškęs, jog savo postą neteks ūkio ministras Vincas Babilius ir finansų ministras Algirdas Šemeta. Kultūros ministras Saulius Šaltenis bei valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Kęstutis Skrebys yra pareiškę, kad naujajame kabinete nedirbs.

Tollesnį darbą socialinių reikalų ir darbo ministrės poste faktiškai yra užsitikrinusi konservatorius Irena Degutienė bei susisiekimo ministras konservatorius Rimantas Didžiokas.

Švietimo ir mokslo ministras konservatorius Kornelijus Platelis bei nepartinis žemės ūkio ministras Edvardas Makelis Lietuvos televizijai patvirtino, kad jiems siūloma toliau dirbti ministrais.

Dienraštis „Respublika“ ketvirtadienį rašo, kad rimčiausiu kandidatu į ūkio ministrus laikomas Seimo narys konservatorius Simas Petrikis, tačiau jo sugebėjimai prezidentūroje neva vertinami prastai.

Kitu galimu kandidatu į šį postą vadinamas konservatorių partijos vicepirmininkas, Seimo narys Sigitas Kaktys. Pasak „Respublikos“, jis laikomas ir galimu kandidatu į sveikatos apsaugos arba valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministrų postus.

Dienraščio teigimu, Seimo užkulisuose kalbama, jog Seimo

pirmininkas ir konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis prieš artėjantį partijos suvažiavimą iš sveikatos apsaugos ministrų stengiasi pašalinti buvusį LDDP narį Mindaugą Stankevičių. Vietoj jo sveikatos ministru gali būti paskirtas ir Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas konservatorius Antanas Matulis.

Kandidatu į valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministrus laikomas krikščionis demokratas Vytautas Bogušis. Manoma, kad kiti du krikščionys demokratai — Algirdas Saudargas ir Česlovas Stankevičius — liks dirbti atitinkamai užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministrais.

Pasak „Respublikos“, teisingumo ministro posto gali netekti artimu buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus šalininku laikomas Seimo narys Vytautas Pakalniškis, kurį gali pakeisti buvęs Konstitucinio teismo pirmininkas, dabar Seimo pirmininko patarėjas Juozas Zilys.

Pasak „Respublikos“, neoficialiai kalbama, jog savo posto gali netekti ir vidaus reikalų ministras Stasys Sedbaras, o vadovauti ministerijai gali grįžti Seimo narys Vidmantas Ziemelis. Praėjusių metų pabaigoje jis kartu su žmona Laima Andrikiene buvo pašalintas iš konservatorių greičio ir dabar nepriklauso jokiai politinei partijai.

Atgauti savo postą gali tikėtis ir centristas Seimo narys Algis Čaplikas, ministro portfelio netekęs šių metų kovą, teigia „Respublika“. Dabar šiai ministerijai vadovauja konservatorius Danius Lygis.

Centro sąjungos vadovas susirūpinęs „Williams“ veikla

Vilnius, gegužės 20 d. (Elta) — Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas kreipėsi į Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų dėl „Williams“ atėjimo į Lietuvą. Savo laiške Lietuvos vadovui jis išdėstė argumentus, kurie „verčia labai rimtai suabejoti mūsų apsisprendimo dėl Williams International Group pagrįstumą“.

R. Ozolas pirminiais duomenimis, „Williams“ veikla jau šiandien padarė Lietuvai daugiau kaip 160 mln. litų nuostolių (98 mln. litų jau patvirtinta patikrinimu). Pasak R. Ozolo, „Williams“ neturi nei finansinių, nei naftos išteklių, nei garantijų jiems, neturi rinkų — ir būtent ši firma ateina tvarkyti Lietuvos naftos perdirbimo susivienijimo. „Ir ne paprastai ateina — ateina versdama lauzyti Lietuvos įstatymus, eikvodama Lietuvos išdą ir nesuteikdama jokių garantijų ateitai nei dėl to, kad Lietuvos teritorijoje esanti įmonė bus pastovių didelių

mokestinių įplaukų Lietuvos išdą šaltinis, nei dėl to, kad ji pati dar šeiminingas čia po kokių dešimties metų“, pažymi savo laiške R. Ozolas.

Seimo pirmininko pavaduotojas norėtų, kad būtų įvertintas ir „Williams“ didelio specialiojo patarėjo būrio pats brangiausias aptarnavimas už Lietuvos pinigų bei daug kitų su finansinėmis operacijomis susijusių veiksmų.

R. Ozolas sakė nerandąs įtikinamo atsakymo, kodėl yra siūloma iš šios firmos rankas atiduoti visą įmonę, iš esmės atsisakant susivienijimo kontrolės, įtakos jos veiklai ir, ko gero, įplaukų ir biudžeta.

Jis spėjo, kad pusvelčiui įsigijusi ir nesugebėjusi jo pelningai valdyti „Williams International Group“ perparduos Mažeikių naftos susivienijimą kitai firmai — gal net tam pačiam „LUKOil“. Tuo būdu „Williams“ uždirbs ketelį šimtą milijonų dolerių, padarydamas nepataisomus nuostolius Lietuvai ir įstumdamas ją į dar gilesnę Europos Sąjungos provinciją, o žmones — į vegetavimą.

„Aš nerandu kol kas nei atsakymo, nei tuo labiau juridinių garantijų, kad mūsų vaikai ar anūkai šio dabar mums bandomo pristiekti sandomio nepavadinus didžiausiu Lietuvos nacionalinių interesų išdavimu. Jeigu taip nėra, tai kodėl šito aiškiai ir argumen-

Nuotr.: Gegužės 14 dieną Čikagoje, Institute of Technology, Lietuvos prezidentui buvo suteiktas Garbės daktaro vardas. Ta proga surengtuose pusryčiuose dalyvavo ir grupė lietuvių gydytojų (iš kairės) Leonidas Ragas, Rimgaudas Nemickas, prezidentas Valdas Adamkus, Antanas Razma ir Mindaugas Vygantas.

JAV prezidentas džiaugiasi bendryste su Lietuva

Vilnius, gegužės 20 d. (Elta) — Ketvirtadienį prezidentui Valdui Adamkui atsiųstame laiške Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Bill Clinton padėkojo už dalyvavimą balandžio pabaigoje Vašingtone surengtame NATO viršūnių susitikime ir Europos bendradarbiavimo tarybos posėdyje.

Laiške reiškiamas viltis, kad Vašingtone pasiekti susitarimai padės „gilinti bendradarbiavimo ryšius tarp abiejų valstybių ir leis išlaikyti pastovią ir saugią euroatlantinę bendriją“.

„Turime būti bendrininkai ir draugai, nes tik bendradarbiavimas ir dialogas atitinka mūsų abiejų valstybių bendrus siekius“, rašoma laiške.

B. Clinton tikisi, kad ateityje bus plečiama euroatlantinė „taikos ir gerovės“ zona, kur žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės yra svarbiausias tikslas.

Balandžio 23-25 d. Vašingtone vykusiam NATO viršūnių susitikime, skirtame sąjungos 50-mečiui, be kita ko, buvo nuspręsta priimti vadintą „Narysčių veiksmų planą“, kuris padės valsty-

bėms-kandidatams į NATO, tarp jų ir Lietuvai, pasiekti narystės reikalavimus atitinkančius svertus.

Be to, Lietuva kartu su Latvija ir Estija oficialiai įvardytos būsimo NATO narėmis.

* Lietuva išdavinės specialias vizas užsieniečiams, atvykstantiems vykdyti religinių apeigų. Vyriausybės posėdyje trečiadienį nutarta iš dalies papildyti Lietuvos vizų išdavimo nuostatas, įrašant į juos, kad specialiosios vizos išduodamos užsieniečiams, atvykstantiems vykdyti Lietuvoje pripažintų religinių bendrijų religines veiklas. Lietuvoje pripažintoms laikomos lotynų katalikų, graikų katalikų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, stačiatikių, sentikių, judėjų, musulmonų sunitų ir karaimų religinės bendrijos. Specialiasias vizas taip pat galės gauti užsieniečiai, atvykstantys atlikti religinių apeigų Lietuvoje registruose religines bendruomenes ir bendrijose, jeigu atvyksta jų kvietimu. (BNS)

Švedai Baltijos jūroje ties Juokrante rado bombų

Klaipėda, gegužės 20 d. (BNS) — Švedijos karo laivai per minų paieškos pratybas Lietuvos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje aptiko tris senas reaktyvines gilumines bombas.

Bombos, per Antrąjį pasaulinį karą naudotos povandeninių laivų sprogdinimui, buvo aptiktos trečiadienio vakarą 40-ties metrų gilyje, maždaug už 10-ties kilometrų nuo krantės Juokrante.

Patikrinus beveik 2 metrų ilgio bombas, nustatyta, kad viena iš jų yra nesprogusi. Artimiausiomis dienomis bombos bus sunaikintos prie jų pritvirtinus sprogmenis.

Pratybose dalyvauja po tris Švedijos ir Lietuvos karo laivus, du estų ir vienas latvių laivai iš Baltijos valstybių eskadros BALTRON. Minų paieškos vyksta 10-15 jūrmilių atkarpoje ties Juokrante, kur sovietmečiu buvo sovietų karinių jūrų pajėgų poligonas.

Per tris pratybų dienas švedų laivai, be trijų bombų, jūros dugne rado butelių, akmenų, rastų ir kitų šiukšlių.

Tikrų minų naikinimu užsiima švedai, o Lietuvos, Latvijos ir Estijos laivai treniruojasi, ieškodami mokomųjų minų maketų.

Švedijos karo laivai jau trečius metus ieško nesprogusių minų Baltijos valstybių teritoriniuose vandenyse. Pernai jie ties Juokrante patikrino tuotai neišdėsto tautai atskingieji asmenys?“, rašo Lietuvos prezidentui Romualdas Ozolas.

no 166 kv kilometrus jūros ir rado 19 minų ir 5 kitokias sprogmenis. Švedų karininkai mano, kad minų paieškas teks pratęsti ir kitais metais, nes patikrinti dar ne visi rajonai. Minų paieškas finansuoja Švedijos vyriausybė.

Karaliaučius nutarė per Lietuvą tiesti dujotiekį

Kaliningradas-Vilnius, gegužės 20 d. (BNS) — Karaliaučiuje nuspręsta iš Rusijos per Lietuvą nutiesti naują dujotiekį. Sprendimas priimtas trečiadienį.

* Šilutės rajono savivaldybė suskaičiavo žiemos ir pavasario potvynio padarytus nuostolius ir kreipėsi į vyriausybę dėl gyventojams padarytos žalos atlyginimo. Iš viso padaryta 551,900 Lt vertės nuostolių. Gyventojų nuostoliai įvertinti 85,100 litų, žala dėl išplautų ir kitaip sugadintų kelių — per 466,000 litų. Gyventojai ir savivaldybė bei seniūnijos kreipėsi dėl ledo sulaužytų šulinių, sugadintų padargų bei apgadintų pastatų. Laikraštis „Pamarys“ pranešė apie vieno Stoniškių seniūnijos ūkininko nuostolius. Po potvynio apžiūrėjęs savo lauką, jis rado jame 1.5 metro gylio išmuštą duobę, vanduo nunešė visą derlingos žemės sluoksnį. Atslūgus vandeniui, ūkininkas vienoje griovioje rado lydeką, kitoje — pusę litro rusiškos degtinės. Anot jo, gamta jam paliko nors tokią „kompensaciją“ nervams nuraminti. (Elta)

dienį Karaliaučiaus srities vicėgubernatoriaus Sergej Bucleinikov ir bendrovės „Gaz-Oil“ vadovų surengtame pasitarime. Galimas kitas variantas buvo naujas dujotiekis per Baltarusiją.

Dujotiekis į Karaliaučių būtų tiesiamas šalia dabartinės linijos, einančios per Lietuvą. Jis aprūpintų dujomis Karaliaučiuje statomą labai galingą antrąjį šiluminę elektrinę.

Lietuvos, Rusijos ir Karaliaučiaus derybos dėl naujo dujotiekio statybos pradėtos prieš kelerius metus. Jos buvo atidėtos, laukiant Karaliaučiaus valdžios sprendimo.

Bendrovės „Lietuvos dujos“ technikos direktorius Jonas Janulionis sakė, jog iš Lietuvos pusės nesama jokių kliūčių įgyvendinti projektą. Pasak jo, Rusija ir Karaliaučius iki šiol neskubėjo, nes „galbūt nebuvo didelio poreikio“.

Naujojo dujotiekio užsakovė „Gaz-Oil“ kartu su Karaliaučiaus bendrove „Giprospetgaz“ dabar rengia techninį ir ekonominę, medžiagą, kad būtų galima gauti investicijų, įskaitant ir darbus Lietuvos teritorijoje. Pirminiais

Ignalinos atominėje elektrinėje rasta granata

Visaginas, gegužės 20 d. (BNS) — Ignalinos atominėje elektrinėje rasta granata, kaip manoma, nekėlusį tiesioginio pavojaus jėgainės saugumui.

Pasak Vidaus reikalų ministerijos pranešimo, „daiktas, panašus į granatą „F-1“ be sprogdiklio“, rastas jėgainės pirmojo bloko tualetė trečiadienį.

Incidentą tiria Valstybės saugumo departamento ir Visagino policijos pareigūnai. Ignalinos AE administracija ketvirtadienį paskelbė, kad „teroristinio akto požymių nėra, elektrinė dirba įprasta tvarka“.

IAE direktorius Viktoras Ševidinas sakė, kad „tokie radiniai visuomet kelia nerimą“, bet specialių nurodymų sustiprinti jėgainės apsaugą nėra duota. Pasak direktoriaus, tai nėra būtina, nes IAE nuolat saugoma pagal griežtas instrukcijas. V. Ševidinas neatmetė galimybės, kad kompiuterių granatų galėjo turėti sovietų kariai, iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo saugoję IAE.

Aprūdijusią granatą pirmojo bloko turbinų cecho vyrų tualetu klozete trečiadienio rytą rado valytoja. Granata ketvirtadienį išvežta tyrimui į Vilnių, kur bus nustatyta, ar granata yra kovinė, ar mokinioji. Jei paaiškėtų, jog granata yra kovinė, Visagino miesto apylinkės prokuratūra ketina iškelti bylą.

Visagino vyriausiasis prokuroras Genadijus Jefimovas sakė, kad būtų iškart kėles bylą dėl diversijos, jei granata būtų buvusi su sprogdikliu,

tačiau, kol nenustatyta, ar radinys yra pavojingas, tam nėra pagrindo. Sovietų gamybos granata „F-1“, Rusijos kariuomenės žargonu vadinama „limonka“ (liet. — citrinukė), yra skeveldrinė ir skirta kovai prieš pėstininkus. Granata be sprogdiklio tiesioginio pavojaus nekėlia, tačiau, pasak prokuroro, „pats jos atnešimo į elektrinę faktas yra nemalonus“.

G. Jefimovas mano, kad granata pateko į elektrinės teritoriją išvakarėse, kai ji buvo rasta.

Ignalinos AE saugo pasienio policijos rinktinė.

Teroristinių išpuolių jėgainėje iki šiol nėra buvę. 1994 metais anonimiskai grasinta ją susprogdinti. Iš IAE prieš kelerius metus buvo pavogta branduolinio kuro kasetė, tačiau jos pasigedus, administracija teigė, jog praktiškai neįmanoma jos išgauti iš saugomos jėgainės teritorijos.

Penktadienį IAE bus visiškai sustabdyta negavus leidimo pirmojo bloko naudojimui, o antrasis reaktorius neveikia nuo kovo pabaigos dėl planinio remonto.

Visiškai sustabdytas Ignalinos AE, vartotojai dėl to nepajaus elektros energijos trūkumo ir nebus didinama energijos kaina, užtikrino „Lietuvos energija“. Kol neveiks Ignalinos AE, maždaug 37 paras elektros energija bus tiekiamas iš kitų elektrinių — šiluminių Elektrėnų, Vilniaus, Mažeikių, Kauno hidroelektrinės.

„Lietuvos energijos“ išlaidos per šį laiką padidės apie 10 mln. litų.

Rusija vėl nutraukė naftos tiekimą Lietuvai

Vilnius, gegužės 20 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad Lietuvos vyriausybė turėtų reikalauti iš Rusijos paaiškinimų ir nuostolių kompensavimo dėl sutarčių laužymo.

Ketvirtadienį išplatintame V. Landsbergio pareiškime teigiama, kad kovoje dėl itakos sferų ir nekontroliuojamų pajamų, Rusijos bendrovė „LUKOil“ veikia per pertvarkomą Rusijos vykdomąją valdžią, kurios kuro ir energetikos ministerija įsakė nevykdyti Rusijos pusės išsipareigojimų ir nutraukti apmokėtos prekės tiekimą.

Lietuva yra jau sumokėjusi už šio mėnesio 600,000 tonų naftos kiekį ir net už transportavimą, teigia V. Landsbergis.

Nuo gegužės 6-sios „Mažeikių nafta“ beveik negauna žaliavos — praėjusių penktadienį tiekimas buvo atnaujintas, tačiau ir vėl sustabdytas šeštadienį. Perpus sumažintas ir Rusijos naftos srautas į Ventspilio uostą.

Rusija šią savaitę pranešė ketinanti birželio ir liepos mėnesiais sumažinti naftos eksportą 1.2 mln. tonų. Tai su-

siję su valstybės išsipareigojimais naftą eksportuojančių valstybių organizacijai OPEC.

Ūkio ministras Vincas Babilius teigė, jog apie Rusijos blokadą jau pranešta JAV ambasada Lietuvoje. Gegužės 19 d. Rusijos kuro ir energetikos ministro pirmasis pavaduotojas pasirašė telegramą Rusijos naftos transportavimo įmonei „Transneft“ ir centriniams valdymo punktiui, kurioje nurodo nutraukti naftos tiekimą „Mažeikių naftai“ iki atskiuro nurodymo.

Vyriausybė neskuba priekaištauti Rusijai

Lietuvos vyriausybė kol kas neruošia notos Rusijai dėl nutraukto naftos tiekimo, tvirtino vyriausybės kanceliarijos patarėjas tarptautinių santykių klausimais Deividas Matulionis bei Užsienio reikalų ministerijos NVS skyriaus diplomatai.

„Padėtis stebima, ir atitinkamai bus reaguojama, tačiau skubotų sprendimų nebus“, teigė D. Matulionis. Jis pareiškė, kad notų teikimas yra Užsienio reikalų ministerijos kompetencija, ir šia arba kita savaitę gali būti priimtas viešokis ar kitoks sprendimas.

KALENDORIUS

Gegužės 21 d.: Teobaldas, Vaidutis, Valentinas, Viktorija, Vydmina.

Gegužės 22 d.: Aldona, Eimantas, Elena, Julija, Rita.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ISPŪDINGOS JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Siaurės Amerikos lietuvių jaunųjų krepšinio metinės pirmenybės š.m. gegužės 1-2 d. buvo surengtos Clevelande. Jas labai sėkmingai įvykdė Clevelando Lietuvių sporto klubas (LSK) „Žaibas“, vadovaujamas pirm. Vido Tatarūno. Jam nuoširdžiai talkino visa valdyba, treneriai, pareigūnai: Cliff Yanosko, Arūnas Apanavičius, Mary Ann Tatarūnienė, Algirdas Bielskus, Vytautas Apanavičius, John Morris, Algis Nagevičius, Petras Taraška, Jodi Apanavičienė, Russ Bollam, Regina Idzeliene, Vytautas Nasvytis, Algis Gudėnas, Augustinas Stungys, Algis Budrys, Šarūnas Stempuzis, Albertas Sušinskas, Kęstutis Petrakis, Judita Petrakisienė, Pat Osborne, Raimundas Jonaitis, Marius Laniauskas, Edis Kizys ir kiti.

To savaitgalio šeštadienį ir sekmadienį buvo rungtyniaujama 8-se klasėse, apimančiose 5-kias amžiaus grupes nuo 7 iki 16 metų. Didžioji varžybų dalis – 6-se klasėse vyko Clevelando rytiniame Mentor rajone, keturių mokyklų salėse. Dvi jauniausios grupės žaidė Boromeo seminarijos sporto salėje, Wickliffe ir Dievo Motinos lietuvių parapijos salėje, kur paprastai vyksta lietuvių sportininkų treniruotės. Tai lietuvių sportininkų laikomi savais namais.

Visos varžybos, kuriose dalyvavo rekordinis 566 žaidėjų būrys, vyko sklandžiai, tvarkingai, griežtai prisilaikant programoje nustatyto laiko. Sportinio idealo vardan mes pasizadame kovoti taurioje olimpinėje dvasioje ir laikytis sportinės drausmės taisyklių, – žaidynių priešais čia nebuvo tik kažkur girdėti žodžiai, bet ir pasigėrėtinai vykdė.

Pagarba Aukščiausiam

Šeštadienio žaidynės pasiėmė, sportininkai skubėjo į viešbučius, kur apsiprausė ir pasipuošė, 6:30 v.v. rinkosi į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovę šv. Mišioms, kurias aukėjo parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, ir pasakė šventės dalyviams gražų pamokslą. Pilnutėlė šventovė, arti 600 pamaldų dalyvių, kurių daugumą sudarė jaunimas. Tiek jaunimo iki šventovės turbūt dar niekada nebuvo matę. Kadangi varžybos vyko įvairiose, gan toli viena nuo kitos, salėse, tai čia, bažnyčioje buvo pirmoji proga visiems sportininkams susirinkti kartu, pasimėlioti, susipažinti. Čia, galima sakyti ir įvyko šių varžybų atidarymas, kur visi sportininkai kreipėsi į Aukščiausiąjį sportininkų priešais žodžiais, prašančiais:

„Sportinis judėjimas teisinga mūsų gretas, Aukščiausiojo padedami, stengsimės išlaikyti savo širdyse gaivią Tėvynės meilės ugnį ir išlikti tikrais jos sūnumis ir dukromis“. Aukštesnės Philadelphiajos, Toronto, Detroito, Hamiltono, Čikagos, New Yorko, Toronto ir Clevelando klubų atstovai. Skambėjo giesmės, jaunieji skaitė lekcijas. Jautri ir pakili jaunimo malda ir nuotaika.

Rita Čyvaite-Kliorienė, atletė ir muzikė, Eglė Giedraitytė-Laniauskienė – atletė, buvo šios gražios tradicijos įvedimo ir sportinį judėjimą iniciatorės ir vykdytojos.

Šiai progai išspausdintas specialus keturių psl. lankstinukas su žaidynių priesaika ir giesmių tekstais „Sveika Marija“, „Parveski, Viešpatie“, „Štai esu čia“, „Garbinkim Dievą giesmėmis“.

Po pamaldų visi dalyviai rinkosi į Dievo Motinos parapijos erdvią patalpą nuotai-kingam pabendravimui, pasivašininimui, susipažinimui. Linksos muzikos, dainos ir šokių nuotaikoje jaukiai praleista keletą valandų.

Krepšinio pirmenybės prisiminti

Clevelando LSK „Žaibas“ šioms varžyboms prisiminti išleido patrauklų 48 psl. su gražiu viršeliu leidinį. Graži dovana visiems šios šventės dalyviams. Gražiai iliustruota pirmajame puslapyje skelbiama žaidynių priesaika. „Žaibo“ valdyba išreiškė padėką visiems, padėjusiems šią šventę rengti, o ypač Dievo Motinos parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui, SJ, už leidimą naudotis parapijos patalpomis. Čia pristatoma visa „Žaibo“ valdyba. Sveikinimų puslapiuose skaitome Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktoriaus Rimo Kurtinaičio žodį: „Lietuvos vardas pasaulioje skamba per jos žmonių darbus ir pasiekimus. Ypač mielos ir džiuginančios krepšinininkų pergalės, nes krepšinis lietuviui jau tapo tautinės saviraiškos simboliu...“ ŠALFAS-gos sveikinime sportininkams primena: „Jūs suprasite, kad esate visi garbingos lietuvių tautos kilmes ir brangūs plaučiai pasaulio lietuvių bendruomenės vaikais“. Leidinyje spausdinama ir trumpa „Žaibo“ istorija, kurios ištakos siekia 1921 metus, kai Jurgio Venclovo buvo įsteigtas Lietuvių katalikų atletų klubas, kuris 1938 metais dalyvavo Lietuvos tautinėje olimpiadoje Kaune. 1950 m. Vytautas Janušis įsteigė „Žaibą“, kurio vadovavimą kitais metais perėmė Algirdas Bielskus, dabartinis ŠALFAS-gos generalinis sekretorius, nepailstantis lietuvių sporto veteranas.

Informaciniame leidinyje sutelkta visos žinios, reikalingos atvykusiems sportininkams: programa, sporto salų žemėlapis, klubai, ir jų dalyviai, rungtynių schemos bei 13 psl. skelbimų, kurie truputį sumažino numatytas gausias šventės išlaidas.

Varžybų pasekmės, statistika

Patikslintais duomenimis, pirmenybėse dalyvavo 8 sporto klubai su 53 komandomis, iš kurių 22 berniukų, 14 mergaičių ir 17 mišrių. Dalyvavo 504 žaidėjai ir 62 vadovai/treneriai, viso 566 dalyviai. Jaunučių krepšinio žaidynės dalyvavo rekordinis dalyvių skaičius. Iki šiol gausiausias buvo 1998 metais Detroito – 45 komandos.

Daugiausiai komandų turėjo Čikagos ASK „Lituanica“ –

Krepšinio pirmenybių varžybas susimąstęs stebi, vienas iš ASK „Lituanica“ klubo steigėjų, ilgametis klubo vadovas, vyrų komandos treneris, buvęs iškilus krepšinininkas Rimas Dirvonis. Nuotr. Indrė Tijūnelienė

15. Clevelando „Žaibas“ – 11” – Toronto „Aušra“ – 6, Toronto „Vytis“ ir Hamiltono „Kovas“ – po 5, Detroito „Kovas“ ir „Ara“ – po 4 ir New Yorko lietuvių „Atletų“ klubas – 3. Žaidimai vyko 8-se aikštėse. Buvo sužaista viso 77 rungtynės, kurių 55 – šeštadienį ir 22 – sekmadienį.

Pirmenybės vyko šiose 8-se klasėse (nurodyta komandų skaičius kiekvienoje): Berniukų B (1983-84 m. gimimo) – 6, mergaičių B – 4, berniukų C (1985-86 m.) – 9, mergaičių C – 4, berniukų D (1987-88 m.) – 7, mergaičių D – 6, jaunučių E (1989-90 m.) – 8 ir jaunučių F – „molekulių“ (1991 m. gim. ir jaunesnių) – 9. Jaunučių E ir F komandos buvo mišrios, „Co-Ed“ tipo, kur berniukai ir mergaitės žaidė kartu.

Kaip vyko visos Jaunučių krepšinio pirmenybės Clevelande, pasekime Algirdo Bielskaus paruoštą tiksliai šios sporto šventės dviejų dienų varžybų rezultatų apžvalgą.

Berniukų B klasėje (1983-84 m. gimimo) dalyvavo 6 komandos. Čikagos „Lituanica“ ryškiai dominavo, lengvai nugalėję visus savo varžovus ir laimėjęsi čempionatą – aukso medalius finale prieš Toronto „Aušrą“ 52:30. Rungtynės dėl bronzos medalių laimėjo lietuvių bendruomenės vaikai“. Leidinyje spausdinama ir trumpa „Žaibo“ istorija, kurios ištakos siekia 1921 metus, kai Jurgio Venclovo buvo įsteigtas Lietuvių katalikų atletų klubas, kuris 1938 metais dalyvavo Lietuvos tautinėje olimpiadoje Kaune. 1950 m. Vytautas Janušis įsteigė „Žaibą“, kurio vadovavimą kitais metais perėmė Algirdas Bielskus, dabartinis ŠALFAS-gos generalinis sekretorius, nepailstantis lietuvių sporto veteranas.

Mergaičių B klasėje – 4 komandos. Po preliminarinių žaidimų finale atsidarė Čikagos „Lituanica“ ir Clevelando „Žaibas“, abi be pralaimėjimų. Finalinės rungtynės buvo labai įtemptos ir tik pratęsime „Žaibui“ pavyko išpešti laimėjimą 20:18. Bronzos medalius sunkiai iškovojė Toronto „Aušra“ prieš Philadelphiajos „Ara“ 26:22. Žiūrovus stebino mergaičių kovingumas ir geras žaidimo lygis. Tulas pasakė, jos žaidžia kaip berniukai!

Berniukų C klasėje (1985-86 m. gimimo) – net 9 komandos. Buvo sužaista net 13 rungtynių. Kaip ir berniukų B klasėje, čia irgi vyravo „Lituanica“, kuri šioje klasėje turėjo net 3 komandas. „Lituanica“ ryškiai dominavo, lengvai nugalėję visus savo varžovus ir laimėjęsi čempionatą – aukso medalius finale prieš Toronto „Aušrą“ 52:30. Rungtynės dėl bronzos medalių laimėjo lietuvių bendruomenės vaikai“. Leidinyje spausdinama ir trumpa „Žaibo“ istorija, kurios ištakos siekia 1921 metus, kai Jurgio Venclovo buvo įsteigtas Lietuvių katalikų atletų klubas, kuris 1938 metais dalyvavo Lietuvos tautinėje olimpiadoje Kaune. 1950 m. Vytautas Janušis įsteigė „Žaibą“, kurio vadovavimą kitais metais perėmė Algirdas Bielskus, dabartinis ŠALFAS-gos generalinis sekretorius, nepailstantis lietuvių sporto veteranas.

„Lituanica“ ryškiai dominavo, lengvai nugalėję visus savo varžovus ir laimėjęsi čempionatą – aukso medalius finale prieš Toronto „Aušrą“ 52:30. Rungtynės dėl bronzos medalių laimėjo lietuvių bendruomenės vaikai“. Leidinyje spausdinama ir trumpa „Žaibo“ istorija, kurios ištakos siekia 1921 metus, kai Jurgio Venclovo buvo įsteigtas Lietuvių katalikų atletų klubas, kuris 1938 metais dalyvavo Lietuvos tautinėje olimpiadoje Kaune. 1950 m. Vytautas Janušis įsteigė „Žaibą“, kurio vadovavimą kitais metais perėmė Algirdas Bielskus, dabartinis ŠALFAS-gos generalinis sekretorius, nepailstantis lietuvių sporto veteranas.

KĖGLIAVIMAS, KREPŠINIS IR TINKLINIS DETROITE

Gegužės 14-16 d. Detroito suvažiavo daugiau negu 700 lietuvių kilmės sportininkų dalyvauti 49-ose ŠALFAS-gos Krepšinio ir tinklinio pirmenybėse ir 48-ose LDS kėgliaavimo varžybose.

Dalyvavo 192 kėgliautojai, iš Čikagos, Pittsburgho, Atlanto ir Detroito. Tim Slimak iš Pittsburgho šiose pirmenybėse pasizymėjo retu 300 taškų surinkimu. Komandines varžybas laimėjo Detroitas, o moterų – Čikaga. Kėgliaavimo varžybos vyko „Cloverlane Bowling“ patalpose. Varžybų ruošimo komitetui vadovavo Janus Brazas ir Bill Hefer.

ŠALFAS-gos krepšinio pirmenybės ruošė Detroito sporto klubas „Kovas“, šiais metais minintis 50 metų savo veiklos sukaktį. Pagrindiniai rengėjai buvo dabartinis „Kovo“ pirminkas Viktoras Memėnas, Jr., Vytautas Polteraitis, Paulius Butkūnas, Mikas Abarius, Vytautas Zubrickas, Algis Rugienius, Vytautas Rugienius, Paulius Jankus, Viktoras Memėnas, Robertas Janukaitis ir kiti „Kovo“ nariai. Dalyvavo 33 krepšinio komandos ir 6 tinklinio vienetai iš Los Angeles, Čikagos, Clevelando, Hamiltono, Toronto, New Yorko ir Detroito. Dalyvavo ir kelios naujųjų ateivių iš Lietuvos komandos, kurių entuziazmas, išsijungimas ir noras bendrauti su čia gimusia ir augusia lietuvių, užtikrija ŠALFAS-gos ateitį.

Buvo gauti sveikinimai iš Garbės nario, Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus ir Lietuvos Sporto direktoriaus Rimo Kurtinaičio sveikinimai. Vyrų krepšinio A klasės nugalėtojais tapo Čikagos „Lituanica“, laimėjęsi prieš Hamiltono „Kovą“ 88-74. Vyrų B klasės nugalėtojais tapo „Lituanica“, laimėjęsi prieš „Kovą“ 72-49. Mergaičių krepšinio laimėtoja buvo Hamiltono „Kovo“ komanda.

Mergaičių D klasėje – 6 komandos. Po preliminarinių žaidimų, finale dėl aukso medalių „Aušra“ įveikė „Vytį“ 19:16. Bronzinukus laimėjo „Žaibas I“ prieš „Lituanica“ 20:0. Galutinis komandų stovis: 1) „Aušra“, 2) „Vytis“, 3) „Žaibas I“, 4) „Lituanica“, 5) Philadelphiajos „Ara“, 6) „Žaibas II“.

Jaunučių E klasėje (1989-90 m.) dalyvavo 8 komandos. Šioje klasėje komandos buvo „Co-Ed“ tipo, kur berniukai ir mergaitės žaidė kartu. Vel 3 „Lituanica“ komandos. Iš vienos pusės į finalą pateko Toronto „Vytis“, nugalėjęs „Žaibą“ 26:16 ir Detroito „Kovą“ 24:10. Iš kitos pusės, finalą pasiekė „Lituanica“ – geltona“ lengvai laimėjęsi prieš „Aušrą“ 22:5 ir Hamiltono „Kovą“ 24:8. Finale „Lituanica“ – geltona“ ryškiai dominavo, įveikdama „Vytį“ 24:8 ir pasipuošdama aukso medaliais. Bronzą laimėjo Hamiltono „Kovas“, nugalėjęs Detroito „Kovą“ 14:4. Galutinis komandų stovis: 1) „Lituanica“ – geltona“, 2) „Vytis“, 3) H. „Kovas“, 4) D. „Kovas“, 5) „Lituanica“ – žalia“, 6) „Žaibas“, 7-8) „Aušra“ ir „Lituanica – raudona“.

Jaunučių F „molekulių“ klasėje (1991 m. gimimo ir jaunesnių) – net 9 komandos. Šios komandos buvo irgi mišrios. Ir dar kartą 3 „Lituanica“ komandos! O kiek entuziazmo, džiaugsmo ir... ašarų! Vienoje pusėje į finalą pakliuvo „Lituanica“ – geltona“, nugalėdama „Ara“ 10:2 ir „Žaibą I“ 18:2. Iš kitos pusės į finalą atkeliavo „Aušra“, įveikdama „Lituanica“ – raudoną“ 5:2 ir Detroito „Kovą“ 12:10. Finale „Lituanica“ – geltona“ lengvai laimėjo auksinukus, nugalėdama „Aušrą“ 16:2. Bronzos medalius išpešė D. „Kovas“, laimėdamas prieš „Žaibą I“ 13:12. Galutinis komandų stovis: 1) „Lituanica“ – geltona“, 2) „Aušra“, 3) Detroito „Kovas“, 4) „Žaibas I“, 5) Hamiltono „Kovas“, 6) „Lituanica“ – žalia“, 7) Philadelphiajos „Ara“, (8-9) „Lituanica – raudona“ ir „Žaibas II“.

Praėjusių savaitgalį – gegužės 14-16 d. Akademinio sporto klubo „Lituanica“ trys komandos dalyvavo metinėse Šiaurės Amerikos suaugusiųjų ir jaunių A klasės varžybose Detroito. Džiugu, kad jos visos tapo čempionėmis.

Vyrų stipriausioje – A grupėje čikagiečiai baigėme įveikė Hamiltono „Kovą“ 88-74. Silpniausių komandų tarpe, vadinamoje B klasėje, kur rungtyniavo net 16 penketukų, „Lituanica“ atstovai sunkiai 67-63 nugalėjo kitą Čikagos „Krantą“ vieneta. Deja, šioje grupėje „Krantą“ klubo atstovai turėjo tris penketukus. O su viena komanda pasirodė kitados Šiaurės Amerikos krepšinis susilaukia tokio mažo dėmesio.

Detroito vykusias tinklinio pirmenybes vyrų grupėje laimėjo Los Angeles „Banga“, antroje vietoje palikusi Clevelando „Žaibą“. O moterų tinklininkės iš viso netaidė.

E. Šulaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-6588.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-6588.

Metiniam pošto biuleten, pakeičiamas už prenumeratą nesutvirtu. Prie pavarde ir adreso, nurodant laikraštį, patvirtinama, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitose (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šaltinio leidimas			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitose (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis (Lietuva)			
Oro paštas	\$500.00	\$250.00	
Reguliaris paštas	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltinio leidimas oro paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltinio leidimas reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausio redaktorė – Donatė Binkaitienė

Administracinė – Valentinas Krumpalis

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltinio leidimas nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltinio leidimas nedirba.
- Redakcija už šaltinio leidimą atsakinga. Šaltinio leidimas atsakingas, gaus prašymą, ką nors šaltinti.
- Redakcija straipsnius laisvą naudoti. Nenaudoti straipsnių nesąs.
- Studentai prašoma patikrinti lapus.

Tinklinio pirmenybės laimėjo Los Angeles „Banga“, nugalėjusi Clevelando „Žaibą“.

Detroito „Kovo“ vyrų A krepšinio komanda baigė III vietoje. Vyrų B „Kovo“ I komanda taip pat išsikovojo III vietą, o „Kovo“ II komanda užėmė 8 vietą.

Abi radijo valandėlės skyrė daug dėmesio šio savaitgalio įvykiams. Algis Rugienius per „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlę perdavė savo įspūdžius iš rungtynių. Algis Zaprackas, Detroito ir „Interneto“ klausytojų supatindino su ŠALFAS-gos pirminku Audriumi Šileika, šiais metais gimnazijas baigiančiais lietuviu iš Medina, Ohio, Robertu Javtoku ir Donatu Zavacku, kuriuos globojo Becky Kelly.

Kelly šeima juos atvežė ir stebėjo krepšinio turnyrą. Abu buvo „Lituanica“ komandų žaidėjai, padėję „Lituanica“ laimėti pirmenybes. Donatas Zaprackas ateinančiais metais lankys Pittsburgho universitetą. Robertas Javtokas dar nėra apsisprendęs ir kurį universitetą jis stot. Keletą universitetų siūlo jam stipendijas.

Algis Zaprackas

ASK „LITUANICOS“ PERGALES KREPŠINYJE

Jei viena Čikagos „Lituanica“, amerikiečių tarpe žinoma „Liths“ vardu, džiugina pergalėmis futbole – Čikagos ir apylinkių futbolo pirmenybėse, tai antra „Lituanica“ pasižymi lietuvių krepšinio varžybose.

Praėjusių savaitgalį – gegužės 14-16 d. Akademinio sporto klubo „Lituanica“ trys komandos dalyvavo metinėse Šiaurės Amerikos suaugusiųjų ir jaunių A klasės varžybose Detroito. Džiugu, kad jos visos tapo čempionėmis.

Vyrų stipriausioje – A grupėje čikagiečiai baigėme įveikė Hamiltono „Kovą“ 88-74. Silpniausių komandų tarpe, vadinamoje B klasėje, kur rungtyniavo net 16 penketukų, „Lituanica“ atstovai sunkiai 67-63 nugalėjo kitą Čikagos „Krantą“ vieneta. Deja, šioje grupėje „Krantą“ klubo atstovai turėjo tris penketukus. O su viena komanda pasirodė kitados Šiaurės Amerikos krepšinis susilaukia tokio mažo dėmesio.

Detroito vykusias tinklinio pirmenybes vyrų grupėje laimėjo Los Angeles „Banga“, antroje vietoje palikusi Clevelando „Žaibą“. O moterų tinklininkės iš viso netaidė.

LENGVAATLEČIŲ DĖMESIUI

Kviesinės LSK „Žaibo“ lietuvių ir baltiečių lengvosios atletikos rungtynės vyks š.m.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-un-to diplomu, šiuo metu sutvarkęs dantis už priėmimą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimų (kalbėti anglų kalba).
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kaltama šaltinio
9818 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-9988
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-988-0884
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKU LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 827-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 436-0120

birželio 19 d., šeštadienį – berniukams ir mergaitėms 5-se klasėse pagal amžių, nuo 8 iki 18 metų imtinai ir birželio 20 d., sekmadienį – vyrams ir moterims bei senjorams/senjoroms, Independence, Ohio (pietinis Clevelando priemiestis). Vartybos vyks 1999 USATF Lake Erie distrikto pirmenybių rėmuose Pradžią 9 v.r.

Del informacijos, kreiptis Algirda Bielskui, 3000 Had-den Road, Euclid, OH 44117-3122. Tel. 216-486-0889; Faksas 216-481-6064.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių ir kitų baltiečių lengva atletikai.

Varžybų programa apima visas rungtis, įskaitant kliti-nius bėgimus ir šuolį su karti-mi. Gera proga parungtyniauti labai geroje sąlygoje.

Taipogi iš šių varžybų bu-įvestos ir 1999 m. ŠALFAS-gos Vidurio Vakarų sport apygardos pirmenybės.

LSK „Žaibas“

GARBĖ LIETUVOS PARTIZANUI

PILYPAS NARUTIS

Nauja Vytauto Landsbergio vadovaujama Lietuvos Seimo paskelbta valstybinė šventė: ketvirtasis gegužės sekmadienis skirtas Lietuvos partizano garbei. O šie metai yra paskelbti — Laisvės kovų metais. Premjeras Gediminas Vagnorius patvirtino lešas šiemet susukti ypatingą filmą, — „Vienų vieni“. Tam pritarė ir prezidentas Valdas Adamkus.

Ši šventė — tai valstybinis pagerbimas, užtarnautas lietuvių, kovojusių su okupantais, pasiryžusio pakelti ginklą prieš galingą priešą ir verčiau žūti, nei nepasiduoti; susinaikinti, bet neišduoti draugų; paaugoti gyvybę, savo kraštą ginant, bet nebūti vergu.

Nepriklausomoji Lietuva, grasinanti priešų apsupta, pasaulio akivaizdoje 1939–1940 metais pasiskelbė būsianti neutrali Hitleriui raginant pulti Lenkiją ir atsiimti Vilnių, Lietuva atsisakė, išlaikė neutralumą, neišikišo ir Vokietijos — Lenkijos karą, nors Lenkija, sulaužydama Suvalkų sutartį, buvo okupavusi Vilniaus kraštą.

Lietuvos vyriausybė, taikingo neutralumo vardan, užmerkdamas akis prieš akivaizdžiai brutalų Maskvos užmoį, net išleido tam tikrą Raudonosios armijos kariuomenės dalį į Lietuvą.

Visoms taikingoms politinėms gynybos pastangoms sužlugus, Raudonajai armijai išgyjuojant į Lietuvos teritoriją, prezidentas su Krašto apsaugos ministru geriau pasitraukia iš Lietuvos, nei nepanaudoja savo, kaip vado, galių kovoti su okupantu. O, kita vertus, dauguma ano meto Lietuvos partijų vadų, humaniško, kultūringumo ir tolerancijos idėjų vedini, atmetę ginkluoto pasipriešinimo mintį, siūle būti i sutikti okupantą kariuomenę taikingai ir net stengėsi prezidentą nuo pasipriešinimo grąžinti į Kauną.

Sovietinis okupantas buvo daug žiauresnis negu kas galėjo įsivaizduoti. Pirmaisiais areštavo ir išsiuntė į Sibirą tuos taikingos politikos šalininkus, vadus ir tuo pradėjo genocidą, lietuvių tautos naikinimą. Sunaikinimo grėsmės akivaizdoje, netekusi vadų, lietuvių tauta apsisprendė kovoti su okupantu. Visos tautos sukilimo 1941 metais Lietuvos nepriklausomybė, kad ir trumpam, buvo atstatyta. Pa-

sisekės sukilimas suteikė lietuvių tautai savimi pasitikėjimo jausmą, lietuvius atpažino savo vertę, net ir galingų kaimynų atžvilgiu, paskatino kiekvieną kovoti su okupantu organizuotai, arba pagal aplinkybes, ir partizanškai ginti savo žemę. Visos lietuvių tautos pasipriešinimas, sukilimu pradėtas, tęsėsi 50 okupacijos metų.

Su džiaugsmu švėskime šią partizano dieną, kaip vienybės simbolių kovoję prieš okupantą. Šią partizano dieną visi: ir dar gyvi nepriklausomos Lietuvos šauliai, ateitininkai, skautai, pavasarininkai, jaunulietuviai, anuomet buvę Lietuvos patriotinis jaunimas, ir seniau, ir dabar susikūrusių lietuviškų organizacijų nariai, prisiekime savo organizacijų ženklukus, kaip pasididžiavimą būti lietuviu, nes tai yra nuopelnas, kad išugdytos laisvės idėjos buvo įkūnytos realia kova su okupantais.

Siemietinis Seimas priėmė dar vieną ypatingą įstatymą, pagerbdamas organizuotos Lietuvos partizanų vadovybės (LLKS), išdrįsusios suvaziuoti 1949 metais iš visos Lietuvos į vieną vietą Siauliu — Radviliškio rajone, posėdžiavusios apie tris savaites, priėmusios svarbų nutarimą. Seimas dabar tą partizanų vadų nutarimą patvirtino kaip visos Lietuvos, kovojusios su okupantu, valstybinį aktą.

„Vertindamas 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Tarybos deklaracijos reikšmę Lietuvos valstybės testinimui, skelbia šį įstatymą... 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio Tarybos deklaracija yra Lietuvos valstybės teisės aktas“. (Tai ištrauka iš Seimo nutarimo, priimto 1999 m. sausio 12 d. Nr. VII-1021, Vilniuje.)

Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio deklaraciją pasirašė Vytautas (Jonas Žemaitis) — LLKS tarybos prezidento pirmininkas, Faustas (A. Grybinas), Kardas — (V. Gužas), Naktis (B. Liesis), Merainis (J. Šibaila), Užpakalis (L. Grigonis), Vanagė (Adolfas Ramanauskas), Žadgaila (P. Bartkus) — LLKS tarybos nariai.

Vytautas (J. Žemaitis), partizanų vadas, partizanų vadovybės buvo pakeltas generolu ir išrinktas būsimu Lietuvos prezidentu, iki laisva tauta

Lietuvos partizanai prie Gedimino paminklo Katedros aikštėje, Vilniuje.

savo prezidentą išsirinks, žuvusių žiauria kankinio mirtimi.

Kovotojai prieš okupantus, kurių skaičių istorija registruoja Lietuvos partizanų kovose garbingai žūvusių per 30,000, o dar tūkstantiniai skaičiai nukankintų Sibire, bei nacių kacetuose, ir dar nesusipetų Lietuvos istorikų aprašyti.

O kaip mes, esantieji už Lietuvos ribų, šiai progai galime prisidėti prie garbingų partizanų pagerbimo bei jų žygdarbių perdavimo ateinančioms kartoms? Tai jau kiekvieno lietuvių asmeniška išmintis.

Išvija taip pat vedė kovą su Lietuvos okupantais. Amerikoje VLIKas, ALTas ir Lietuvių Bendruomenė skyrė visas jėgas, remdama Lietuvoje kovojusių pastangas, talkino, įtraukdama ir laisvųjų kraštų draugus kitataučius.

Šiandien net galima tvirtinti, kad išvija daugiausia skyrė jėgų, energijos ir pinigų padėti Lietuvai, negu lietuvių sveikimoje žemėje išlaikyti.

Dabar man džiugu paminėti, pavyzdžiui, idomią ir naują Antano Dundzilos iniciatyvą. Jis susirūpinęs rašymu ir pažymėjimu į istoriją kovojusių partizanų vietovių bunkerų ir partizanų paminklų ne tik smulkiuose (1:100 0000 mastelio) žemėlapiuose, bet ir nauju, modernios technikos pasauliniu mastu.

Dabar bet kokius objektus žemėje jau galima įrašyti į globalinės navigacijos sistemą. Tai nauja sistema, sukurta Amerikos iškeltų 24 žemės palydovų (satelitų), pagalba, kuri leidžia dabar labai tiksliai geodezinėse platumo ir ilgumo koordinatėse pažymėti

vietovę ir smulkų objektą — pvz., bunkerį, arba pastatytą kryžių bei paminklą. A. Dundzila, susirūšęs su LPK sąjunga Lietuvoje, siūlo pradėti šią naują paminklų įamžinimo ir pasaulinio masto sistemą. Jis sugalvojo lietuviškai sutrumpintą pavadinimą — GNP (Globalinės navigacijos prietaisėlis), (angliškai GPS — Global Positioning System).

Tuo būdu būtų amžiams įregistruota Lietuvos kova, jos vietovės ir partizanų bunkeriai, mūšiai, paminklai pasaulinėje sistemoje. Manau, kad A. Dundzila per daug nerūstaus, jei aš dar prasiursiu, sužinojęs, kad jis vyks šią „sara“ į Lietuvą ir praktiškai bandys visą eilę tų ženklų užregistruoti, be to, žada dalyvauti tarptautiniame GPS suvaziavime Švedijoje. Visa tai yra džiugūs reiškiniai.

Šiai dienai partizano garbei tarsi: „Išseks tyliai, tu, partizane! Tave gimtoji šalis liudės! Pacioj jaunystę padėjęs galvą, Lietuvą laisvą amžiais reg!“ (Šią dainą-giesmę partizanai giedodavo, laidodami žuvusį kovos draugą).

PAGERBTAS ROMO KALANTOS ATMINIMAS

Gegužės 14 d. tylos minute Kauno Muzikinio teatro sodelyje pagerbtas prieš 27-erius metus tragiškai žuvusio Romo Kalantos atminimas. Prieš sovietinę okupaciją protestavęs ir laisvės Lietuvai trokęs jaunuolis tuomet buvo vos 19 metų.

Miesto vadovai, politinių ir visuomeninių organizacijų atstovai ant susideginimo vietos, pažymėtos užrašu „Romas

Kalanta“, padėjo gėlių ir uždegė žvakes.

Sventojo Kryžiaus parapijos klebono Algimanto Keinos žodžiais, R. Kalanta „parodė pačią gražiausią meilę Lietuvai. Jis paaugojo gyvybę“.

„Be laisvės mes esame niekas“, kalbėjo pagerbimo išlaimėse Franko-baltų universiteto Paryžiuje prezidentė Francois Galan.

IX forto muziejuje surengtas minėjimas, skirtas R. Kalantos žūtis 27-osioms ir jo gimimo 46-osioms metinėms paminėti. Šiam muziejui R. Kalantos brolis Antanas perdavė, istorine relikvija tapusią, laisvės šauklio gitarą, kostiumą ir keletą asmeninių daiktų.

Buvo pristatyta poeto Juozo Grušio knyga „Po ugnies ženklų“, pasakojanti apie anti-sovietinio pasipriešinimo judėjimo reikšmę Lietuvai. (Elta)

*** Vyriausybė pritarė Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimams, kurie leis suteikti didesnę materialinę paramą į Lietuvą grįžusiems politiniams kalininiams ir tremtinėms. Šie asmenys pagal Rusijos įstatymus yra įgiję teisę gauti senatvės pensiją už Šiaurės stažą, tačiau Lietuvos pensijų įstatymai tokios teisės, kol nebus pasirašyta tarpvalstybinė sutartis su Rusija, nenumato. Todėl siūloma skirti ir mokėti valstybinių pensijų ir mokėti valstybinių pensijų 5 metams iki senatvės pensijos amžiaus tiems politiniams kalininiams ir tremtinėms, kurie ne mažiau kaip 15 metų kalėjo ar išbuvo tremtyje buvusios Sovietų sąjungos tolimosios šiaurės rajonuose ar jiems prilygintose vietovėse.**

Žiburys po puodu?

Danutė Bindokienė

Šventajame Rašte pasakyta, kad protingas žmogus, užsibėgęs žiburį, neapvožia puodu ir nepasilieka tamsioje, nes žiburį reikia padėti kiek galima aukščiau, kad šviestų ne vien tam žmogui, o daugeliui... Šį vaizdą Didžiojo Mokytojo palyginimą galime daug kur pritaikyti, net ir mūsų tarpe veikiančiom lietuviškom mokyklom.

Jų reikšmė ir svarba ne kartą įsitikinome, gyvendami pusimtyje metų toli nuo savo kilmės krašto. Nors dažnai nusiskundžiame, kad per tuos dešimtmečius praradome nemažą dalį savo jaunesniųjų kartų, kurios pasirinko nusi-gręžti nuo lietuviškosios visuomenės kamieno, tačiau tie, kurie šiandien mūsų kultūrinėje, bendruomeninėje veikloje tebesidaroja arba padeda Lietuvai, yra liuanistinių mokyklų auklėtiniai. Be tų mokyklų įkvėptu lietuviškumu vargiai ir jų pavardės šiandien būtų nuolat su pasididžiavimu minimos.

Suprasdami būtinybę visur, kur tik gyvena lietuviai, tęsti ir išlaikyti lietuviškąsias mokyklas, dažnai pabrėžiame, kad jos yra lietuviškos išlikimo laidas, mūsų gyvenančių toli nuo savo kilmės krašto, lietuviškosios ateities vienintelės perspektyvos: jeigu nebus lietuviškų mokyklų, nebus ir tos lietuviškosios ateities. Tad ir Lietuvių fondas, ir JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė yra raginama remti liuanistinių švietimą — būti jo moraliniu ir materialiniu ramsčiu.

Tik ar to pakanka? Ar patios mokyklos neturi imtis tam tikros atsakomybės? Ar, kaip ir daugelyje kitų veiklos bei gyvenimo sričių, visuomenė privalo tik duoti, nieko nereikalaujama už tą palankumą bei paramą?

Šiuo metu atrodo, kad taip! Mes žinome (pagal JAV LB Švietimo tarybos duomenis), kad šiame krašte veikia nemažai lietuviškų mokyklų, kad jose mokosi apie tūkstantis mokinių, dirba daug mokytojų, yra įsijungę ir taltininkai — tėvų komitetai, įvairūs savanoriai, mokytojų sąjungos, mokytojų kursai, mokiniai — konkur-sai, mokyklose (norime tuo tikėti) vyksta šventės, iškil-mės ir t.t. Kiek apie tai žinių randame mūsų lietuviškoje žiniasklaidoje? Ar matome nuotraukų iš tų švenčių, iškilnių; ar bent trumpučius

aprašymelius? Tik kai reikia paskelbti renginį ar prašyti paramos, tuomet atsimenama ir lietuviška spauda...

Pasiteisinimas — „mes be-raščiai“ (mokytojai!), niekas nesutinka išpareigoti, nėra laiko, mūsų lietuviškas kuklumas neleidžia savo darbų, savo veiklos reklamuoti ir pan. Šių mokslo metų pradžioje ne tik dienraščio puslapiuose kreipėmės į visų lietuviškų mokyklų vadovybę ir mokytojus, bet taip pat redakcija išsiuntė kiekvienai lit. mokyklai asmenišką kvietimą-raginimą bendradarbiauti, pasidalinant nuotraukomis ir informacija. Deja, visus metus net to šauksmo aidas nesulaukėme.

Jokiu būdu nesakome, kad visos mokyklos „savo žiburį pakabina po puodu“, tyliai dirba ir pavydžia savo veiklą saugo nuo lietuviškosios visuomenės akių. Turime nuostabių pavyzdžių, kurių tarpe yra ir Jaunimo centre Čikagoje veikianti, ir Maironio vardo Lemonte, ir net pati mažųjų lietuviukų Montessori „Žiburėlis“ ar dar mažesniųjų — „Pipirų ratelis“. Esame dėkingi ir retsykiais pasirodantiems žiniutėms bei nuotraukoms iš kai kurių kitų, pvz., Clevelando (ačiū žurn. Aurelijai Balasaitienei). Pavyzdžiui mokykloms, kurios dejuoja, kad „niekas nenori rašyti“ gali būti Maironio mokykloje, Lemonte, veikiantis „Geležinio Vilko“ būrelis, vadovaujamas mokyto. Gražinos Sturionienės. Apie šios grupelės veiklą parašo patys moksleiviai, žinoma, mokytojos paraginti. Kiekviena mokykla, kur turi vyresnių mokinių, kurie mielai pamatytų savo pavardę spaudoje po rašiniu, jeigu būtų jiems sudarytos galimybės ir paskatinimas. Na, o dėl nuotraukų... Pasiteisinimas, kad mokykla neturi „profesionalo fotografo“, neįtikina. Kiekvieno mokyklos renginio metu kartais salėje būna daugiau fotografuojančių tėvelių, kaip scenoje vaikų. Kodėl nepaprašyti vienos kitos nuotraukos ir nepasidalinti su lietuviškos spaudos skaitytojais?

Mokyklų veikla rodo mūsų užsienio lietuvių, bendruomenės gyvastingumą. Kai matome akivaizdžias tos veiklos apraškas — nuotraukas, aprašymus — jautiame, kad mes dar neišnykime. Gaila, kad mokyklų vadovybė to, atrodo, nesupranta...

SENO KARIO GYVENIMO IR KOVŲ ATSIMINIMŲ NUOTRUPOS

Pik. PETRAS GENYS

Nr.4 Tėsinys

Visi karininkai skubėjome į Lietuvą, nes Lietuvos nepriklausomybė mums buvo šventas dalykas.

Iki tų metų lapkričio mėnesio, jokių žinių apie kariuomenės organizavimą negavęs, sumaniau vykti į Vilnių ir sužinoti, kas tuo reikalu daroma. Nuvykęs į Vilnių, Šv. Jurgio prospekte sutikau karininką Antaną Juozapavičių, kuris man nurodė vykti į tos pat gatvės 23 numerį — ten esą organizuojamas Apsaugos štabas. Nuvykęs viename kambaryje radau karininką Grigaliūną-Glovackį, kuris sakė esąs 1-mo pėstininkų pulko vadas. Jis buvo apsilikęs rusiška miline, pasistatęs apykaklę, nes patalpa buvo nekūrenama, šalta. Pristatė, kaip buvęs rusų kariuomenės karininkas. Karininkas Grigaliūnas-Glovackis nudaugęs šoktelėjo: „O, tai gerai. Mums karininkai labai reikalingi. Padukite raportą“. Parašiau raportą ir išspirašiau trijų dienų atostogų, kad galėčiau nuvykti į namus pasiimti reikalingiausių daiktus.

Lietuvos nepriklausomybės sargyboje

Grįžęs į Vilnių, jau radau kitą pulko vadą — karininką Galvydį-Bykauską. Vel turėjau iš naujo paduoti

raportą. 1918 m. lapkričio 10 dienos įsakyme kariuomenei (nr. 2) esu įrašytas tarp kitų pirmųjų 10 karininkų.

Pradžioje karininkai vyresniškumo laipsnių neturėjo, jie buvo įvesti vėliau. Visi turėjo bendrą „karininko“ laipsnį.

Apsigyvenau artilerijos kareivinėse, kurias vokiečiai atidavė lietuviams. Ten radau kelis karininkus ir porą kareivių, tik grįžusių iš vokiečių nelaisvės. Maitinimės savo lėšomis valgyklose, o, pritrūkus savų pinigų, išdavė po 70 markių. Apsaugos štabe be pareigų išbuvo net iki gruodžio 20 dienos, kas atrodė bereikalingas laiko gaišinimas. Tik kartais stebėtojais dalyvavdavome Lietuvos Tarybos posėdžiuose arba ieškodavome progos nupirkti ginklų iš vokiečių. Karininkui Gladučiai pasisekė nupirkti porą sunkiųjų kulksosvaidžių, žinoma, už valdžios pinigų. Naktį jie buvo slapstai parvežti ir paslepti Lietuvos Tarybos namų rūsyje. Prašėmės leidimo vykti į savo apskritis su igaliojimu organizuoti apsaugos būrius, bet pradžioje nusistatymas tam buvo neigiamas. Valdžios aplinkoje net buvo nuomonių, kad kariuomenė visai nereikalinga, nes, paskelbus neutralitetą, niekas mūsų nepultų. Užtek- sia milicijos. Karininkų pasipiktinimą kėlė generolas Kondratovič, kuris, kaip Krašto apsaugos viceministras, švaistėsi Apsaugos štabe rusų uniformoje. Jam rūpėjo atstatyti senąją Rusijos santvarką, o ne Lietuvos nepriklausomybę. Jam daugiau rūpėjo suorganizuoti rusų baltgvardiečių dalinius. Rusų tautybės aukšto laipsnio karininkų jau buvo surinkęs nemažą skaičių — jų būtų užtekę trims pulkams, bet nė vieno

kareivio.

Vieną dieną lietuviai karininkai pareikalavo, kad gen. Kondratovičius pasišalintų. Su juo dingio ir dauguma rusų karininkų.

Gruodžio 20 d. prasidėjo 1-ojo pėstininkų pulko užuomazga: apie 20 karininkų ir apie tiek pat kareivių išvykome į Alytaus pionierių kareivines. Kareivinių apsaugai atsivežėme vieną šautuvą. Kiti ginklai ir kareiviai palikti Vilniaus komendantūrai apsaugoti.

Čia pulko organizavimas ėjo sparčiau. Vyriausybei paskelbus atsisaukimą, pradėjo atsirasti savanorių. Sekmadieniais karininkai vykdavome į bažnytkaimius ir šventoriuose verbuodavome savanorius į kariuomenę. Ir kunigai per pamokslus ragindavo vyrus stoti savanoriais į organizuojamą Lietuvos kariuomenę. Kasdien į surinkimo centrą atvykdavo 30 ir daugiau savanorių, kurių amžius buvo nuo 14 iki 20 metų. Priimtieji ilgą laiką turėjo dėvėti savus rūbus arba pirktis iš vokiečių. Rūbai visų buvo gana paprasti, ypač apavas — retas turėjo tinkamus batus. Džukijos žmonės buvo neturtingesni už kitų vietovių, o savanoriais daugiausia stėjo to krašto neturtingieji jaunuoliai. Geltonas lankelis ant kepurės ir trikampis ant rankovės skyrė juos nuo civilių gyventojų.

Tik daug vėliau gauti Amerikos kariuomenės rūbai. Buvo gauta ir rusiškų šautuvų, bet mažai šovinių.

1919 m. sausio pradžioje, mūsų vyriausybei pasitraukus iš Vilniaus, galėjome iš Alytaus atlikti žvalgybą iki Lentvario, kur dar radom vokiečių.

Pradžioje ūkininkai maistą pristatydavo savanoriškai ir nemokamai, bet, padaugėjus savanorių, maisto

pristatymas nutrūko ir reikėjo imtis rekvizicijos priemonių. Tuo būdu taip pat reikėjo imti grūdus, arklius ir vežimus iš dvarų. Buvo išduodami atitinkami pakvitavimai, kuriuos vėliau valdžia išpirkdavo. Pulko vadas karininkas Galvydis-Bykauskas, kaip senas karininkas ir pripratęs prie tvarkingo aprūpinimo, savo iniciatyva rekvizicijų nevykdė, o sakėdavo: „Valdžia žino, kokia yra padėtis, ir duos“. Bet ta valdžia Kaune buvo labai nestipri ir neturėjo ko duoti. Tas išsaukė karininkų tarpe nepasitenkinimą ir karininkas Galvydis-Bykauskas iš pulko vado pareigų buvo atšauktas. Naujuoju pulko vadu buvo paskirtas energingas ir veiklus karininkas Antanas Juozapavičius. Vykdamas rekvizicijas dvaruose, dažniausiai savininkų nerasdavome — jie geriausiai arklius būdavo pasitraukę į Lenkijos kariuomenę. Kitas sunkumas buvo neturėjimas lietuviškų statutų. Reikėjo vartoti rusiškuosius ir versti juos į lietuvių kalbą.

Karininko Antano Juozapavičiaus žuvimo vietos aplinkoje

Sausio mėnesio pabaigoje bolševikai pasiekė Daugus ir iš 12 į 13 naktį puolė Alytų. Tą naktį buvo pulko vadas karininkas A. Juozapavičius — jis iš karininkų buvo pirmoji auka.

Karininką Antaną Juozapavičių jau Rusijoje pažinau. Jis buvo Vitebsko lietuvių bataliono vado padėjėjas, kuris faktiškai viską tvarkė. Karininkas A. Juozapavičius turėjo visas gero karininko ypatybes: buvo griežtas, drąsus, energingas ir, iš dalies, politikas (B.d.).

Lietuvos konsulate Čikagoje gegužės 14 d., iš kairės: Kęstutis Stanciuskas, Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė, konsulo žmona Edita Apuokienė ir dail. Vilija Eivaitė-Stanciuskienė. Nuotr. I. Tūnėlienė

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PRITARIU RĖDAI

Labai miela ir malonu buvo skaityti Rėdos Ardytės-Plūrienės laišką „Drauge“, išspausdintą penktadienį, 1999 m. gegužės 14 d., kuriame ji, atsiliepdama į dr. E. Ringaus laišką, siūlantį Lietuvių fondo pinigais šelpti Lietuvoje i beviltišką padėtį pakliuvusius vaikus, tiems vaikams padėti nurodo kitokias išeitis, bet Lietuvių fondo pinigais siūlo naudoti tik pagal jo paskirtį — lietuvių išlaikymui išeivijoje ir juo remti tą uždavinį atliekančią Lietuvių Bendruomenę. Ypač atkreipiantis dėmesį Rėdos laiško paskutinis sakiny: „Pasiryžkime, gelbėkime savo tautos vaikus ir tuo patį savo nykstančią tautą“.

Sveikintini aukso žodžiai ir taip labai šandien reikalingi, tinkantys ne vien tik jo minimo įvaikinimo atveju. Tikiu, kad Rėda, jau čia gimusi, patirtiškos šeimos išauginta bei subrandinta jauna lietuvė moteris, tokia patia dvasia augianti ir savo šeimoje, ir dar randanti laiko lietuviškam tautiniam darbui, juos taiko ir Lietuvai, ir užsienyje gyvenantiems lietuviams, nes šandien jie vienodai tinka toms abiem lietuvių tautos dalims. Įkyriai peršamas kosmopolitizmas Lietuvai siūlo auginti jau nebe tautinę, bet kažkokią, dar sunkiai suvokiamą, pilietinę visuomenę — ar Lietuvių fondo pelnu ir tokias idėjas mes turime remti — o mūsų jaunimo vis daugiau ir daugiau nyksta svetimosiose jūrose. Pasiryžusiems juos gelbėti jau stings ir jėgų, ir ypač lėšų. Lietuvių išlaikymo darbą pastatyti ant reikiamos pakopos reikėtų gal net ne vieno, bet kelių tokių fondų, ypač PLB valdybai, kurios šios srities darbas siekia ir Pietų Ameriką, o ten lietuvių reikia jau labai skubios ir didelės pagalbos. Todėl ir Lietuvių fondo pinigai ne Lietuvoje, bet tik čia, tarp užsienio lietuvių, turi būti naudojami.

Teisingai Rėda pastebi, kad „Struktūra Lietuvoje dar vis per daug panaši į kiaurę kibirą — nesvarbu, kiek pinigų į jį pils, visuomet jų truks ir už išleistus nieko atlikto neparodys“. Dar gali pridėti, kad kartais jų vienu metu beprasmiškai iššvaistoma daugiau negu reikėtų dr. Ringaus siūlomai Lietuvos vaikų šalpai.

Jeigu Rėda Plūrienė mano, kad jos laiške reiškiamą nuomonę gali būti nepopuliari, tai čia pasakyta mano nuomonė tegul būna tokia pati antra. Jos nuomonei aš visapusiškai pritariu ir dėkoju už viešą tos nuomonės pareiškimą.

Bronius Nainys
Lemont, IL

NE VISUR LIETUVOJ BLOGAI

Dažnai skaitome užsienio lietuvių skundus dėl didelių sunkumų atgauti teises į savo ar savo tėvų nuosavybes Lietuvoje. Ypač skaudu, kai, šalia nepalankių įstatymų, dar visokių kliūčių išsivalgoja ir nereikalingų sunkumų sudaro pasipūtusi, grubi ir priešiška nusiteikusi biurokratija. Bet ne visur taip Lietuvoje. Yra ir šviesių įstaigų su gniausiais ir paslaugiais tarnautojais.

Mano tėvai turėjo namą Panevėžyje. Pasitraukdami iš Lietuvos, nuosavybės dokumentų nepasiėmė. Tad nuosavybės atgavimą pradėjau, pateikdamas Panevėžio miesto savivaldybei dokumentus, kad esu Lietuvos pilietis ir kad abu tėvai yra mirę, o laiške tik nurodžiau namo adresą. Savivaldybės administracijos pavaduotojas A. Vaitelis man atsakė, kad patikrino žemės ir kito nekilnojamo turto kadastrą ir pranešė, ką rado apie namą mano nurodytu adresu. Pasirodo namų numeriai buvo pakeisti ir mano nurodytas buvo klaidingas. Mano prašymą perdavė Panevėžio miesto žemėtvarkos skyriui. Ši įstaiga sutikrino archyvus ir jos darbuotojas V. Balčiūnas pranešė, kad ten rastų dokumentų pakanka įrodyti mano tėvų nuosavybės teisę. Iš jo laiško dar net sužinojau sklypo išmatavimus ir plotą. Taip be nuosavybės dokumentų, Panevėžio įstaigų darbuotojų pastangų dėka, atgavau nuosavybės teisę. Kiek pažįstu Amerikos įstaigas, abejoju, ar panašiu atveju jos būtų pačios emusios tikrinti archyvus. Nebent už papildomą atlyginimą.

Didesnę dalį mano tėvų sklypo sovietų okupacijos metu paėmė Panevėžio kalėjimas. I mano pasiteiravimą apie tą sklypą dalį gavau pataisos darbų kolonijos viršininko Kęstutis Slančiauskas malonų atsakymą su nurodymais, kur ieškoti man reikalingos informacijos.

Kai tenka susidurti su grubiais, priekabiais ar priešiš-

kais biurokratais, lengva išlieti susikaupusį piktumą, parašant į laikraštį. Tai suprantama, bet, įskaitant daug tokių nusiskundimų, gali susidaryti klaidingas įspūdis, kad visos Lietuvos įstaigos tokios. Mano patirtis su Panevėžio įstaigomis buvo skirtinga. Reikia tikėtis, kad Lietuvos visuomenei demokratėjant, ji, o gal ir kitų panašių pavyzdys pasklis visoje Lietuvoje, jei tik ją dar bent kurį laiką neužleis išsikeriojusi Europos Sąjungos biurokratija.

Algimantas Gureckas
Windsor, CT

NE TAS PETRUTIS?

Buvo įdomu skaityti „Draugo“ dienraščio atkarpoje Ligių Tautkuvienės aprašymus apie Clevelande veikusią „Grandinėle“. Vienoje atkarpoje teigiama, kad Petras Petrutis, atstovaudamas „Amerikos balsui“, dalyvavo lietuvių tautinių šokių grupių vadovų suvažiavime. Tai nėra visiškai tiesa. P. Petručiui, atstovaujant „Margučio“ radijui, teko tik „pasimaišyti“ tame suvažiavime. Teisybė pasakius, tame suvažiavime lankėsi ir reikiškesi Alfonsas Petrutis, tuometinis „Amerikos balso“ (Voice of America) lietuvių skyriaus vedėjas.

Liudo ir Aleksandro Sagių įsteigta ir vadovaujama „Grandinėle“ yra verta ne vien aprašymo, bet ir atskiros knygos išleidimo. Tam, be abejo, reikalingas atidus darbas ir piniginės lėšos. Pašalusiui bėga laikas ir užmarštyje grįžta prisiminimai. Gal, sakau, kol dar nevelu, reikėtų atkreipti rimtesnę dėmesį ir nepakartojamos praeities aprašymams, imtis pastangų aprašyti tai, kas pas mus buvo, o šandien nebėra ir, deja, niekuomet nebus.

Petras Petrutis
Chicago, IL

NE VISI DŽIAUGIASI NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS DABARTINIŲ GYVENIMU

Vienas taurus lietuvis šv. Velykų proga dalinasi savo gyvenimo išpučiais ir nuotaiko-

mis su savo artimaisiais, gyvenančiais Amerikoje. Tenka pastebėti, kad laiško autorius gimė ir augo laisvoje Lietuvoje, savo tėvų ūkyje. Sulaukęs 24 metų, 1948 m., kartu su savo tėvais buvo ištremtas į Sibirą, vien dėl to, kad tėvai pasipriešino komunistinei vyriausybei ir atsisakė savanoriškai įsijungti į valstybinį ūkį. Tėvai Sibire mirė, o jis, per 10 metų Sibire iškeleliavęs „kryžiaus“ keliais, sugrįžo į komunistų okupuotą Lietuvą ir labai sunkiomis aplinkybėmis įsikūrė Satkūnų kaime, netoli Joniškio, kur tebegyvena.

Laiško autorius tarp kitko rašo: „Dabar mums tai kaip ponams, paštininkė atneša pensijas į namus. Parduotuvė visai arti, už 100 metrų, kita truputį toliau. Laikome dvi karves ir telyčiukę, 3 paršus, 15 vištų, 2 šunis, 4 kates, tai mūsų visa bagovstva. Mūsų pensijos neblogos, gauname abu, aš daugiau, manoji mažiau, bet neblogai, lyginant su kitais tai nebegalime skųstis. Dar gauname tremties pensiją po 138 litus. Tačiau reikia pakelti Joniškio gyvenančiam sūnui, jis mažai tegauja ir tų pačių neišmoka, gyvenk, kaip nori, ir tų darbų nėra.“

Anūkas eina į aukštąją mokyklą, kuri yra Žemelyje. Anūkė mokosi Joniškioje, lanko vidurinės mokyklos 8 klasę. Dabar jau mokytis yra sunkiau, norint į aukštąsias įstoti, reikia mokėti už mokslą. Tais laikais, kuomet mano vaikai mokėsi, reikėjo tik pasistengti, gaudavo stipendijas, bendrabučius, tai iš namų mažai tereikėjo pridurti.

O dabar jau kas kita. Kurios šeimos gauna atlyginimus iš biudžeto, tai jų algos geros, po 2,500 litų, o kurie dirba pramonėje — ministrai gauna apie 10,000 litų, tai ko jiems negyventi? O juodo darbo žmogelis taip kaip vargo paukštėlis; vargo prie Smetonos, vargsta ir dabar.

Na, krautuvės tai pilnos, ne taip, kaip anksčiau buvo, tik turėk litų. Žemės produktai atpigę. Javai, bekonai, pienas, nėra kas perka. Jeigu tie žemdirbiai ir išveža savo produktus į imones, tai negauna pinigų per metus. O technikos dalys, degalai, palyginus su ūkiškais produktais, tai labai, labai brangūs. O kai imonės užsidaro, darbininkai lieka be darbų. Dabar daug dalykų įveža iš užsienių už pigesnę kainą, tai mūsų žmonės lieka be darbų.

Šie metai buvo labai drėgni, rudens prilijo. Daug cukrinių runkelių derliaus ir javų liko po sniegu. Kurie žmonės dirba ūkyje, negauna uždarbio po 4-rius, 5-kus mėnesius. Tai ir gyvenk taip, kaip išmanai. Na, o dabar beveik visos šeimos, kurios dirba ūkyje, turi po 3 ha žemės. Turime ir mes. Tie, kurie turi žemės laiko po karvę, kiaulę, užsiaugina bulvių, daržovių, šieno — tai taip ir gyvena.

Prie Gorbaciovo buvo jau neblogai gyventi. Viskas buvo pigu, kad ir nedaug uždirbdavai, bet už rublį galėjai nupirkti 5 kepalukus duonos, dabar vienas kepalukas kainuoja daugiau negu 2 lt. Tai

tie darbo žmonėliai nepatenkinti laisvos Lietuvos gyvenimu. Mums, pensininkams, tai gerai. Savo pensijas gauname punktualiai, apie 13 d. kiekvieno mėn. Tai tokios naujienos pas mus“, baigia savo laišką buvęs sibirietis.

Vincas Skupeika
Cooper City, FL

KANDA Į RANKĄ, KURI MAITINA

Pernai užsiskaičiau „Nereikalingų svetimžodžių žodyną“ iš Lithuanian Studies Society, Australijos, Algimanto Taškūno, knygos redaktoriaus.

Neseniai gavau laišką ir įmokėjimą pinigų atgal, nes antrai laidai nėra lėšų.

„Labai atsiprašu, kad nepajėgėme jos išleisti. Mums trūko lėšų spausdinti, o vel bristi skolon neišdrįsime. Mat, jau pirmoji knygutė mums atnešė nuostolių, po to, kai 100 egzempliorių išdalinome nemokamai Lietuvos kalbininkams, laikraštininkams ir mokytojams; o dar apie 140 egz. išplatinome per Lietuvos knygynus už trečdali savikainos. Lietuvos Respublikos valdžia, „įvertindama“ mūsų savanorišką kalbos švarinimo indėlį, magaryčioms nuo mūsų dar nuplėšė 20% mokesčių.“

Liūdna, bet dar Lietuvoje nėra pareigūnų, kurie galėtų padaryti atitinkamą sprendimą panašiais atvejais ir pareikštų padėką savo broliams, o ne uždėtų baudą.

Romualdas Povilaitis,
D.D.S.
Lemont, IL

KAM TŲ SVETIMŲ PLUNKSNŲ?

Šiomis dienomis išeivijos spaudoje nemaža rašoma apie garsųjį Jono Mateikos paveikslą „Žalgirio mūšis“, neseniai atvežtą iš Varšuvos į Vilnių trijų mėnesių parodai. Žinoma, kaip ir pridera šiam didingam kūriniui, jis yra ne „rodomas“, bet „demonstruojamas“ ir, kad būtų dar įspūdingiau, vadinamas „batalinės tapybos“ paveikslu („Draugas“, 1999.05.06). Kam toks vergavimas svetimybėms? Juk ir taip lietuvių kalba skęsta svetimžodžių klampynėje. Argi neužtenka šią puikią drobę pavadinti „mūšio tapybos“ paveikslu? Žodis „batalinis“ yra nevykęs prancūziškojo „bataille“ (mūšis) skolinys. Nejaugi parodos rengėjai mano, kad žodinga lietuvių kalba yra per skurdi šiam meno kūriniui apibūdinti?

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

ŽODŽIAI — IŠ ŠIRDIES GELMIŲ

Velus žiemos vakaras. Kur ne kur išsibėbia pirmieji gatvių žibintai, namų žiburėliai. Šurmuliuoja Sidabravo vidurinė mokykla. Visi laukia nepaprastos viešnios — Lietuvos Respublikos prezidento žmona Alma Adamkienė atvyksta į Sidabravą. Šio išskirtinio vizito tikslas — atidaryti A. Adamkienės fondo lėšomis remiamą prailgintos dienos klasę.

Šioje klasėje dabar mokosi 15 moksleivių. Čia daug įvairių žaislų, kompiuteris, televizorius, vaizdo magnetofonas.

DRAUGAS, 1999 m. gegužės 21 d., penktadienis

5

A.†A. EVA PAŠKEVIČIENĖ Banytė

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1999 m. gegužės 19 d. 4:22 val. p.p. sulaukusi 104 metų. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Gimė Lietuvoje, Rietave 1894 m. gruodžio 25 d. Nuliūdę liko: dukterė Regina Patlabienė, žentas Stasys, anūkės: Regina ir Irena su šeimomis; sūnus Juozas Paškus, marti Danguolė, anūkai: Vytautas ir Vida su šeimomis; dukterė Aldona Stasiulienė, anūkai: Rita, Algimantas, Marius ir Rimantas su šeimomis. Taip pat daug proanūkų ir kitų giminių bei artimųjų.

Priklausė: katalikiškos organizacijos, BALFui, Liet. Fondui, Lietuvos Dukterų draugijai ir kitoms lietuviškos organizacijos.

Velionė pašarvota gegužės 21 d., penktadienį nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės šeštadienį, gegužės 22 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto Velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė Eva bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vietoje gelių prašoma aukoti šv. Mišioms, katalikiškos ir lietuviškos organizacijos.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukters ir sūnus su šeimomis.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Rochester'io pažibai, buvusiam lituanistinės mokyklos vedėjui ir mokytojui, ilgamečiui lietuviškos radijo valandėlės pranešėjui, veikiam paskaitininkui, pasižentsiam choristui bei „Sutartinės“ vieneto nariui, ramovėnui, Vasario 16-tosios gimnazijos rėmėjų būrelio vadovui, kukliam ir nuoširdžiam bičiuliui

A.†A. VYTAUTUI ŽMUIDZINUI

netikėtai užgesus, giliai užjačiame žmoną IZABELĘ, vaikus SIMĄ ir ANTANĄ, visus gimines bei artimuosius.

*Ona Adomaitienė
Antanas ir Valė Burkūnai
Vytautas ir Birutė Čypai
Vaidevutis ir Nijolė Draugėliai
Stasys ir Irena Ilginai
Regina Kindrat
Kirstėtinų šeima
Klimų šeima
Juozas ir Lucija Laukaičiai
Valė Sadauskaite
Rimvydas ir Žilvė Tamošiūnai
Jonas Vaišys
Rochester lietuvių choras „Putinas“
Rochester lietuvių radijo programa „Dainos aidas“
Rochester lietuvių skautų „Dainavos“ vietininkija*

Rochester, NY

Visi gauna nemokamus pusryčius ir pietus. Del šių patogumų ne vieną iš jų pavymui nuseka pavydus žvilgsnis. Tačiau sustokime! Ar verta to pavydėti?

Visuomenės atspindys — vaikai, jų santykiai su aplinkiniais. Jų vaikiškos širdelės pasiilgusios meilės ir šilumos. Leiskime ir sudarykime sąlygas vaikams svajoti, atrasti vietelę, kiekvieno iš jų, kad ir mažą, bet savą „Mažąjį Princą“ planetą. Tokia vietelė, užuovėja nuo nykios ir skurdios gyvenimo kasdienybės Sidabrave tapo A. Adamkienės fondo remiama klase. Šių vaikų namų aplinka — erdvė, kur nesiliauja rietenos, kur nuolat trūksta duonos, kur nėra galimybių išgirsti radiją, pažiūrėti televizorių, kur daž-

nai net nėra elektros. Nors dailinę „sviesą“ stengiamasi kompensuoti šioje klasėje. Jos išteigimas ir finansavimas — šviesos kibirkštėlė, įkvepianti tikėjimą. Išties džiugu, kad i tėvynę sugrįžta žmonės, kuriems rūpi mūsų krašto ateitis. Tai, ką dabar duosime vaikams, ateity atsiimsime sukaupu.

Telaimina Jus Viešpats, Alma Adamkienė, nes žengiate tokius prasmingus žingsnius gimtojoje Jūsų tėvų ir protėvių žemėje. Džiaugiamės, kad tokių žmonių, galinčių padėti besikeliančiai savo tautai, atsiranda vis daugiau ir daugiau.

Jūratė Vilčiauskaitė
Sidabravo vid. m-los
abiturientė,
Radviškio rajonas

Maironio mokykla Lemont, „Geležinio vilko“ būrelis su mokytoja. Gražina Sturionienė ir svečiu Bronium Nainiu.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

VYTAS LANDSBERGIS —
APDOVANOTAS
NE VIENU TALENTU

Nors i Kultūros tarybos ruošiamas Poezijos dienas buvo visų pirma kviestas poetas Kornelijus Platelis, bet jis dėl susidariusių pasikeitimų vyriausybėje negalėjo atvykti. Tačiau Poezijos dienos turės ne pakaitalą, o labai talentingą, daug atlikusių ir dar daugiau žadančių žmogų — Vyta Landsbergį, filmų režisierių, jų gaminių organizatorių (prodiuserį), poetą, net pasakų vaikams autorių.

Ką jis mums Lietuvių dailės muziejuje Lemonte (penktadienį, gegužės 21 d., 7 val. vak.) ir Jaunimo centro kavinėje Čikagoje (šeštadienį, gegužės 22 d., 7 val. vak.) padovanos? Porą savo paties režisuotų filmų ir pluoštą poezijos. Tai bus naujas, šviežias ir įdomus Poezijos dienų priedas, todėl nepraleiskite progos atvykti.

Vytas Landsbergis, atvykęs į Čikagą, suprantama, stabilėlio ir „Draugo“ redakcijoje. Paklausime, kokie jo ateities planai, kas visų pirma sukasi toje lakioje vaizduotėje. O tu planų — gausybė! Ir visi, atrodo, svarūs, įvykdyti praturtins lietuvių tautos dvasinį lobyną, parodys ir kitataučiams, kas mes esame, ką iškentėjome okupacijos dešimtmečiais.

Vienas projektų — filmas apie didįjį partizanų vadą Žemaitį anglų kalba. Tai būtų labai veiksmingas būdas parodyti amerikiečiams ir kitiems angliskai kalbantiems, kaip kovojo Lietuva už savo laisvę, istorines aplinkybes, kuriose tos kovos vyko — juk sakoma, kad „paveikslas geriau paveikia negu tokstantis žodžių“, o toks filmas, parodytas Amerikos televizijoje ar kino teatruose, pasitarnautų Lietuvos bylai daugiau negu visos knygos apie partizanus, iš-

leistos lietuvių kalba.

Kitas projektas — literatūriniai filmukai apie garsiuosius mūsų tautos rašytojus, poetus (jau planuojama apie Mykolaitį-Putiną, Antaną Vainutį ir kt.). Filmai būtų visų pirma skirti moksleiviams literatūros pamokose ir kitomis progomis. Tai būtų ir tautinio-patriotinio auklėjimo programos dalis. O kaip tokie filmai būtų naudingi mums, mūsų lituanistinėse mokyklose, jaunimo organizacijose, stovyklose!

Pati didžioji kliūtis — lešos, kurių šiuo metu Lietuvos vyriausybė neturi, turimas reikia skirti būtiesiems reikalingams. Būtų šaunu, jeigu Lietuvos fondas, Tautos fondas, organizacijos ar net pavieniai asmenys susidomėtų šiais projektais, rastų juos svarbiais ir paremtų.

Bet, vienaip ar kitaip, ateikime i Poezijos dienas ir pasiklausykime Vyto Landsbergio, pamatykime patys jo režisuotus filmus.

Ši sekmadienį, gegužės 22 d., LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia skanūs pietus Marijos Nekalto Prasišėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield, po 10:30 val. r. lietuviškų Mišių. Bus skanumynų, kuriuos mėgsta ir lietuviai, ir nelietuviai: cepelinų, kugelio, virtinukų ir kt. Visi prašomi atvykti ir pasivaikinti.

LFK „Lituanicos“ vyrų komanda, praėjusį sekmadienį rungtyniavusi Skokie, IL, nugalėjo „Croatia“ vienuoliukę 8-4 pasekme, o „Lituanicos“ jauniai 2-1 įveikė „Rams“ futbolininkus. Ši sekmadienį, gegužės 23 d., 3 val.p.p. savo aikštėje Lemonte „Lituanicos“ vyrai susitikis su „Chicago Stars“. Visi futbolo mėgėjai kviečiami atsilankyti. Juo gausens savų stebėtojų būrys, tuo rytingesnė kova prieš oponentą. Būkite ir jūs tame žiūrovų būryje.

Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasišėjimo M. Marijos seserų rėmėjų narių metinis susirinkimas šaukiamas birželio 6 d., sekmadienį. Prasidės 8 val. r. Mišiomis už gyvų ir mirusių rėmėjų Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, o susirinkimas bus tuojuo po Mišių parapijos salėje. Kalbės ses. Margareta tema kad „paveikslas geriau paveikia negu tokstantis žodžių“, o toks filmas, parodytas Amerikos televizijoje ar kino teatruose, pasitarnautų Lietuvos bylai daugiau negu visos knygos apie partizanus, iš-

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Alma Adamkienė įeina dalyvauti Mišiose Palaimintojo Jurgio Matulaitio misijos bažnyčioje, sekmadienį, gegužės 16 d. Nuotr. Ed. Šulaičio

KANKLĖS, ŠOKIS IR DAINA IŠ VILNIAUS

Vilniaus tautinių šokių ansamblio „Ula“ užuomazga — Vilniaus mokytojų namų tautinių šokių studija, savo duris atvėrusi 1990 m.

Kuomet tautinio šokio puoselėtojas sukako devyneri, jie jau pažinojo visas folklorinio šokio formas: ratelių, žaidimų ir šokių, išmoko papročius bei apeigų. Atsivėrė durys sceninei choreografijai ir studija išaugo i ansamblį, o jos penkerių metų kūrybinė veikla buvo apvainikuota šviesios Lietuvos upės — Ulos — vardo krikštu.

Nuo to laiko ansamblis dalyvauja įvairiose folkloro festivaluose Lietuvoje, yra atstovavęs Lietuvai 1995 m. Vokietijoje (festivalis Micklenburgo žemei — 1000 metų), 1996 m., Vengrijoje, 1997 m. — Prancūzijoje. 1998 m. „Ula“ dalyvavo Pasaulio lietuvių Dainų šventėje.

„Ulos“ repertuare tradiciniai liaudies šokiai, bei kompozicijos, kurios nors ir sukurtos autorių, remiasi giliu folkloro pažinimu.

Ansamblyje vaikai ne tik šoka, bet ir kaip buvo priimta liaudyje, patys pritariami, dainuoja. Prieš keletą metų šokėjai i rankas paėmė ir kanklės, dabar jau jiems paklsta nesudėtingos liaudies melodijos.

„Ula“ kiekvienais metais paruošia naują programą. Mūsų ansamblyje paruošta programa „Šoks šeimyna šokinį“ buvo įtraukta i 1994 m. Pasaulio lietuvių šokių šventę. Mūsų šokėjai prisidėjo ir prie 1998 m. Pasaulio lietuvių dainų šventės kūrimo. Šventėje šokti šokiai „Čigonėlis“, „Du gaideliai“, „Milčius“ gimė mūsų ansamblyje, o tik po to juos šoko visos Lietuvos vaikai.

Naujoji ansamblio programa sudaryta iš dviejų pagrindinių dalių. Pirmoje, pristatymo dalyje, žiūrovai pamatys įvairių ritmų ir formų liaudiškas kompozicijas: „Šiautiukas kriauciukas“, „Žiogeliai“, „Lan-

sajedas“, kurios baletmeisteriai tik pritaikė scenai, palikdami originalią choreografiją. Pamatykite, artimus savo charakteriu liaudies šokiui, autorinius darbus: M. Baronaitės „Kalvelį“, R. Tamučio kadrilį „Varkijietis“, J. Lingio „Polką su ragučiais“ ir J. Danio „Ab-rūsėlį“.

Antrąją programos dalį sudaro Užgavėnių tematikos šokiai. Tai žiemos išlydėjimo ir pavasario sutikimo paveikslas. J. Čapaitės šokių „Užgavėnių polka“ vaikai veža žiemą ir džiaugiasi ateinančiu pavasariu. Persirengę pasoka M. Baronaitės „Ozėlį“ ir S. Einiškės „Čigonėlį“. Nematytas, nes ir Lietuvoje retai šokamas, choreografinis J. Lingio paveikslas „Bergždenikės“, čia vaizduojama karnavalininkų (persirengusių pirklių, čigonais, žydais) grupė, keliaujanti iš trobos i trobą ir ieškanti bergždenikių (netekusių merginų) pirkti. Tokių radę, jas dera, šokdina. Vieni vaizduoja orkestrą, dainuoja įvairius nesuprantamus žodžius ir pamėgdžioja įvairius muzikos instrumentus, o kiti šokdina „bergždenikės“, apžiūrindami ko jos vertos. Del kainos, zinoma, nesulygsta, derybos baigiasi be pasekmių, bet visiems daug smagus juoko.

O kokios Užgavėnės be Lashinio ir Kanapinio? Šoks ir šie personažai, o kartu su jais kovos mergaičių ir berniukų grupės. Šią smagią kompoziciją, kuri vadinasi „Čiuž-čiužėla“ specialiai mūsų ansambliui sukūrė L. Babickaitė.

Paprotinė paveikslas tema padiktavo ir vietos folklorines medžiagos pasirinkimą. Čia išgirsite, kaip vaikai pamėgdžioja paukščių kalbą, žaisda-

DVI „LITUANICOS“ FUTBOLININKŲ
PERGALĖS

Praėjusį savaitgalį „Lituanicos“ klubo futbolo komandos vėl pasistengė ir laimėjo dvi rungtynes. Pergalės šventė klubo jauniai, įveikė „Rams“ futbolininkus 2-1, ir vyrų vienuoliukę, parklupdžiusi „Croatia“ 8-4. Nepasisekė tik veteranams, jie nesudarė visos komandos ir gavo daug pylos nuo lenkų.

Pakalbėsime apie vyrų pergalę prieš kroatų. Laimėjimas nebuvo toks lengvas, kaip iš pasekmės atrodo. Pirmasis kėlinys baigėsi lygiomis 2-2, o i antrame varžovai dar buvo persivėrę rezultata 3-2 savo naudai. Tik kai tolimu šūviu Virgis Žuromskis išlygino, „Lituanica“ tapo nepavejama.

Kai šį kartą puikiai žaidęs Gytis Kavaliauskas du kartus pasižymėjo, kroatai dar pajėgė priartėti iki 4-5. Tačiau vėl svarų žodį tarė Gytis, dar du kartus nuginklavo varžovų vartininką. O pačioje rungtynių pabaigoje mūsų šokėjai pergalę užantspaudavo aštuntuoju įvarčiu.

Prieš pamaldas Teviškės bažnyčioje gegužės 16 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Teviškės parapijos komiteto pirm. Kasparas Vaišvila ir vysk. Hansas Dumpys. Nuotr. Ed. Šulaičio

Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas konsulato 75 m. sukaktuvių šventėje gegužės 14 d., „pagerbtas tarp moterų“. Iš kairės: Daiva Meilienė, Indrė Tijenėlienė, Rūta Kilienė, Nijolė Kašubienė, G. Apuokas, Ingrida Bublėnė, Asta Kleizienė, Birutė Jasaitienė. Nuotr. Vytauto Kamanto

mi porina skaičiuotes, kankliuoja. O kankliuoti juos išmokė išėivijoje jau žinoma ir gerbiama mokytoja Daiva Či-cinskienė.

Instrumentinė grupė kukli, neužgojianti vaikų, o tik padedanti jiems atsiskleisti. Mums akompanuoja studentas akordeonistas Vladas Voskanas, birbyne groja Žilvinas Čaplikas ir kanklininkė bei bognininkė (reikalui esant) Kristina Kuprytė. Juos subūrė garsus kanklių ir kitų liaudies instrumentų meistras Egidijus Virbašius. Jo kanklėmis grojame ir mes. Bus ir K. Kuprytės kanklių koncertas.

Vaikai šoka savais, Vidos Kulikauskienės išaustais, tautiniais kostiumais.

Ansambliui vadovauja cho-

reografe Laimutė Kisieliene.

„Ulos“ koncertai įvyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gegužės 29 d., šeštadienį, 7 val. vak., sporto salėje. Čikagoje koncertas bus gegužės 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre. Bilietai gausiami „Seklyčioje“, savaitgaliais — PL centre ir prie įėjimo prieš koncertus abiejose vietose.

Rūta Virbašienė

LIETUVIŲ FONDO
DOVANA

Lietuvių fondas nuolat rūpinasi lietuvišku švietimu, skirdamas dosnią paramą. Lituanistinių mokyklų tikslas yra sudominti jaunąją kartą Lietuvos istorija, kultūra ir kalba, perduoti mokiniams mūsų tautos papročius ir tradicijas, kad jie pažintų ir didžiutęsi savo didingą kilmę.

Užbaigiant mokslo metus, Lietuvių fondas padovanojo baigiantiems mokyklą abiturientams, mokyklų bibliotekoms bei mokytojams rašytojos Danutės Bindokienės knygą „Lietuvių papročiai ir tradicijos išėivijoje“.

JAV LB Švietimo taryba visų lituanistinių mokyklų vardu reiškia padėką Lietuvių fondui už nuolatinį rūpestį lietuvių išlaikymu.

R.K.

JAMBOREE '99

Čikagos ir Lemonto skautų ir skautių vienietų savaitgalio atovykla — „Jamboree '99“ š.m. birželio 11-13 d. vyks „Goodenow Grove Nature Forest Preserve“ netoli Beecher, IL. Skautai ir skautės nakvos dvi naktis, o jaunesnieji skautai ir skautės tik vieną naktį. Registracija tęsis iki gegužės 22 d. Mokestį (20 dol. jaunesniems, 25 dol. visiems kitiems), užpildytą registracijos anketą ir pilnai užpildytus at-

E.Š.

palaidavimo lapus prašoma nedelsiant įteikti vienietų vadovams ar vadovėms. Turint klausimų — kreipkitės i vadovus ir vadoves.

Čikagos lit. mokyklos mokslo metų užbaigtuvės bus gegužės 22 d., šeštadienį, 10 val. r., Jaunimo centre. Visi kviečiami.

Čikagos ir apylinkių ateitininkų Šeimos šventė ir Ateitininkų namų gegužinė vyks sekmadienį, birželio 6 d. Šventės prasidės 9 val. r. šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaitio misijoje, Lemonte. Po Mišių bus trumpa akademinė programa PLC didžiojoje salėje.

773-585-9500

SKELBIMAI

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengimo ir t. t. darbai
Tel. 619 257 0734
Skambinti p. 1050

Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

Pilnį, sūninių persikraustymą i Lietuvą per TRANSPAK (busta, draugo, pastatų) Darbo val. 9 Skambinti p. 1050 Tel. 1 773 838 1050

Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

Mokyt. Egle Klikaite ir visos jos studijos šokėjos maloniai kviečia atsilankyti i jaunųjų b-lerių recitalį šį vakarą, penktadienį, gegužės 21 d., 6:30 val. vak. Pasaulio lietuvių centre. Nuotr. Indrė Tijenėlienė